

Klima- og miljødepartementet

postmottak@kld.dep.no

13.09.2024

Hørings svar til NOU 2024:10 Ny motorferdsellov

Vi viser til Klima- og miljødepartementets offentlige høring av NOU 2024:10 Ny motorferdsellov hvor det foreslås at traséer for ferdsel i utmark, med blant annet snøskuter og ATV, skal vedtas gjennom en reguleringsplan i henhold til plan- og bygningsloven. Forslaget er i så måte i selskap med blant annet vedtak om vind- og solkraftanlegg som også flyttes over til plan- og bygningsloven.

Lovforslaget gir bukken fri tilgang til havresekken

Å åpne for at nye traséer for motorferdsel i utmark skal vedtas gjennom plan i henhold til plan- og bygningsloven betyr at private aktører kan foreslå, og bekoste, planforslaget med tilhørende medvirkning, konsekvensutredning og vektingen av fordeler og ulemper knyttet til naturinngrepet. Vedtak av plan er det lokale politikere som står for.

Som NRK-serien «Oppsynsmannen» forklarte godt, er dette et system som gjør at naturen i alt for mange sammenhenger taper kampen om arealene, og resultatet er en bit-for-bit-nedbygging av norsk natur. Norske Landskapsarkitekters Forening mener problemet med modellen som foreslås i ny motorferdsellov gir bukken fri tilgang til havresekken, og vi er skeptiske til å gi kommunen ytterligere innflytelse over sårbare naturområder, også med tanke på at mange kommuner mangler nødvendig plankompetanse.

Dersom en aktør som driver med salg og utleie av snøskutere vil ha flere snøskuterløper i kommunens fjell, så kan vedkommende bekoste en reguleringsplan og konsekvensutredning. Og selv om konsekvensene skal utredes faglig og objektivt, finnes det dessverre mange eksempler på underdrivelse av de negative konsekvensene inngrepet vil medføre.

Den økonomiske fordelene med økt tilstrømming av turister, som legger igjen penger i det lokale næringslivet, vil i de aller fleste tilfeller framstå for lokale politikere som langt større «samfunnsmessig nytte» enn det å beskytte områdene mot motorferdsel. Nedbygging av strandsonen på Østlandet er et eksempel på at naturen er den tapende part når lokalpolitikere er beslutningsmyndighet. Riksrevisjonen har også påpekt naturens manglende rettsvern i bl.a. [Undersøkelse av behandling av innsigelser i plansaker \(riksrevisjonen.no\)](#) Dokument 3:7 (2018–2019). Dersom tiltakshaver har store nok økonomiske muskler, og litt kunnskap om lobbyvirksomhet, vil det være svært vanskelig å få stoppet hans forslag om snøskuterløper.

Forslag til løsning for å unngå bit-for-bit-nedbygging av norsk natur

Det er to mulige måter å tette dette enorme smutthullet på. Det ene alternativet er at kun kommunen selv kan lage et forslag til reguleringsplan for snøskuterløyper, med tilhørende konsekvensutredning og medvirkningsprosess, på samme måte som at områdereguleringsplaner er forutsatt utarbeidet av kommunen selv. Det andre alternativet er at det lages helt klare og ubrytelige forbudsområder i motorferdselloven for hvor snøskuterløyper o.l ikke kan anlegges, som for eksempel områder med truede arter, inngrepsfri natur og områder med stor eller svært stor verdi for friluftsliv.

Arealformål

Det er viktig at regulerte snøskuterløyper i nasjonale kartdatabaser fanges opp som nedbygget natur, for selv om floraen i liten grad blir påvirket av traséen, vil den ha store konsekvenser for dyreliv og rekreasjon. Det er derfor helt feil å bruke arealformål innunder LNFR, da disse formålene skal benyttes på arealer som i stor grad er natur. Vi mener at arealformålet i reguleringsplaner for traséer for motorferdsel i utmark må være et samferdselsformål.

Norge har forpliktet seg til å oppfylle naturavtalen, og Statistisk sentralbyrå skal sammen med bruttonasjonalprodukt rapportere et naturregnskap. Arealformålet for snøskuterløyper må gjenspeile dette klart og tydelig og kan ikke kamoufleres innunder LNFR.

Dersom forslaget til ny motorferdselslov blir vedtatt slik det foreligger, risikerer vi at den siste resten av uberørt natur og fjellområder med stillhet forsvinner raskt. Denne regjeringen har sagt at klima og natur skal være rammen for alt vi gjør. Da må politikken gjenspeile at vi skal ta bedre vare på naturen, ikke utfordre den mer.

Med hilsen

For Norske landskapsarkitekters forening

Birgitte Hellstrøm
President

Line Oma
Generalsekretær

Norske landskapsarkitekters forening er en fagideell organisasjon for norske landskapsarkitekter med godkjent høyere profesjonsutdanning (masternivå). Landskapsarkitektprofesjonen er delvis overlappende og tett knyttet opp til arkitektprofesjonen, med hensyn til metodiske tilnærminger ved planlegging og prosjektering av fysiske omgivelser på alle plan- og detaljeringsnivå, men har en dypere forankring og spisskompetanse knyttet til planlegging, formgivning og prosjektering av alle typer landskap, fra naturlig til urbant landskap. Foreningen har 1250 medlemmer pr 2024.